

det er tilfældet ved »eksterne kontosystemer« og ved »lånekøb«, eller om et »efterfølgende trepartsforhold«, jfr. nærmere betænkningen s. 40–41.

Et »eksternt kontosystem« foreligger, når en særlig kontoorganisation, f. eks. en kontoring, ved aftale med en række handlende forpligter sig til at finansiere de køb, som kunder, der er tilsluttet kontoringen, foretager hos den pågældende handlende. Kunden får så normalt fra kontoringen et kontokort.

»Lånecøb« foreligger, hvor købesummen helt eller delvis tilvejebringes ved lån til køberen fra en tredjemand, med hvem sælgeren har truffet aftale om finansiering af købet. Hvis der ikke foreligger en sådan aftale mellem sælgeren og tredjemand, men alene et kontantkøb, hvor købesummen skaffes ved et »fritstående lån«, f. eks. fra et pengeinstitut, til køberen, er der ikke tale om et kredittkøb i lovudkastets forstand.

Selv om der oprindeligt kun er to parter i et kredittkøb, sælger og køber, kan dette senere udvikle sig til et trepartsforhold ved, at sælgerens rettigheder overgår til tredjemand, f. eks. ved overdragelse af købekontrakten (»efterfølgende trepartsforhold«).

Ved begge former for trepartsforhold kan der opstå problemer i relation til køberens retsstilling over for tredjemanden. Med henblik på overdragelse til tredjemand af sælgerens fordring på køberen aftales det hyppigt, at køberen giver afkald på at gøre indsigelser, f. eks. i anledning af mangler ved det solgte, gældende over for tredjemanden, selv om køberen alligevel er forpligtet til at betale hele restkøbesummen. Samme resultat opnås ofte ved, at køberen ved aftalens indgåelse udsteder vekslers, som overdrages til tredjemand.

For at sikre køberen i forbrugerkøb samme retsstilling over for kreditor som over for sælgeren foreslår kreditkøbsudvalget en ufravigelig bestemmelse om, at køberen – såvel i oprindelige som i efterfølgende trepartsforhold – skal kunne gøre samme indsigelser gældende mod kreditor, som han kunne mod sælgeren. I oprindelige trepartsforhold foreslås det tillige af et flertal i udvalget, at køberen i et vist omfang skal kunne gøre samme pengekrav gældende mod kreditor, som han kan gøre gældende mod sælgeren.

Da opretholdelsen af køberens indsigelser uanset transport af fordringen ikke vil kunne sikres, hvis der udstedes vekslers eller andre negotiable dokumenter i forbindelse med købet, har udvalget stillet forslag om et forbud mod, at kreditor i forbindelse med forbrugerkøb modtager væksler eller andet særligt skylddokument, der forpligter købe-

ren, og som ved overdragelse kan medføre indskrænkning af køberens ret til at fremsætte indsigelser vedrørende købet.

e) Efter afbetalingslovens § 4, jfr. § 6, stk. 1 og 3, sker der en *reduktion af de aftalte kreditomkostninger*, såfremt sælgerens restfordring indfries for forfaldstid, hvadenten køberen tvinges hertil som følge af misligholdelse, eller han selv ønsker at indfri gælden før tiden. Baggrunden herfor er, at en del af den aftalte kredit i disse tilfælde ikke udnyttes. Reduktionen af de aftalte kreditomkostninger sker efter den gældende afbetalingslov på den enkle måde, at de uforfaldne afdrag reduceres svarende til forholdet mellem kontantprisen og afbetalingsprisen. Hvis afbetalingsprisen ikke overstiger 3.000 kr., anses kontantprisen for at udgøre 9/10 af afbetalingsprisen, medmindre andet oplyses. Denne metode er blevet kritiseret dels for ikke at tage hensyn til kredittens længde eller til, at den relativt største del af kreditomkostningerne som regel vedrører den første del af kredittiden; dels for ikke at give sælgeren fuld dækning for de omkostninger, der vedrører stiftelsen af kreditten.

For at imødegå disse indvendinger foreslår udvalget en mere korrekt beregningsmåde, hvorefter kreditors tilgodehavende opgøres »således, at der fra den ubetalte del af fordringen trækkes den del af kreditomkostningerne, som angår den ubenyttede del af kredittiden«. Endvidere skal kreditor kunne kræve stiftelsesomkostningerne betalt uden afkortning, hvis de er særskilt opgjort i aftalen og ikke er urimelige (betænkningen s. 45, 50 og 80–82).

f) I lovudkastets kapitel III er medtaget de bestemmelser, som alene skal gælde for *køb med ejendomsforbehold*.

1°. Det har ligget uden for udvalgets opgave at tage stilling til, om det stadigt stigende salg på kredit er ønskeligt. Derimod har udvalget søgt at udforme reglerne om køb på afbetaling på en sådan måde, at køb med ejendomsforbehold, der fortsat spiller en dominerende rolle, får et mere hensigtsmæssigt anvendelsesområde.

Dette er søgt opnået ad forskellige veje, jfr. betænkningen s. 42–44. Der har således i udvalget været enighed om, at køb med ejendomsforbehold er uegnet ved genstande af mindre værdi. Det foreslås derfor, at der kun kan tages ejendomsforbehold, hvis kredittkøbsprisen overstiger 500 kr.

Der har endvidere i udvalget været enighed om at foreslå, at forbudet i retsplejelovens § 509 imod, at der gøres udlæg i »aktiver....., der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem..... for skyldneren og hans husstand« – det såkaldte transgbe-